

عنوان مقاله:

نظریه تعاملی معرفت دینی و علمی تبیین نسبت نظریه آیت الله جوادی آملی با مبحث علم دینی

محل انتشار:

فصلنامه نقد و نظر، دوره 24، شماره 94 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

محمد فتحعلی خانی - استادیار پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

خلاصه مقاله:

نظریه علم دینی آیت الله جوادی آملی با دیگر نظریه های علم دینی تفاوت ماهوی دارد و در عین حال بر نظریه های علم دینی تاثیرگذار است؛ به گونه ای که می توان آن را فرآنظریه مرتبط با آنها دانست. این نظریه مشتمل بر یک مدعای اصلی، یک استدلال عام و دو نتیجه مهم است. مدعای اصلی این است که علم اگر علم باشد، دینی و الهی است. دلیل بر این ادعا ویژگی های مترتب بر کاشف بودن از واقع است که عبارتند از (1) متعلق علم حقیقی کاشف از واقع، امری واقعی و لذا مخلوق خداست؛ (2) علم حقیقی الهامی الهی است؛ (3) علم حقیقی به اعتبار واقع نمایی اش حجت دینی است. علم حقیقی و معتبر با هیچ علم روشمند معتبری در تعارض نیست، از این رو منابع و روش های معتبر نباید نتایج متعارضی داشته باشند. در این نظریه با اتکا به تحلیلی از جایگاه معرفتی وحی اثبات شده است که متون دینی منابع معتبر معرفتی هستند. در نتیجه رجوع به آنها برای شناخت امور واقعی، باید با نتایج روش های عقلی معتبر سازگار باشد، از این رو فهم متون دینی بدون در نظر گرفتن نتایج دیگر روش های معتبر شناخت واقع، نامعتبر است؛ همچنین شناخت امور واقع از طریق روش های عقلی معتبر بدون ملاحظه نتایج روش نقلی، فاقد اعتبار کافی است. پس روش عقلی و نقلی در شناخت واقع، رابطه تعاملی متقابل دارند. این رابطه فقط در فرض علم آوری روش نقلی و عقلی برقرار نیست؛ بلکه حتی اگر هر دو مفید ظن اطمینان آور باشند، رابطه متقابل برقرار است.

کلمات کلیدی:

علم دینی، معرفت دینی، وحی، روش نقلی، عقل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/946312>

